

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 096 27/99 - 1004
Signatura: vi3as101

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Náchod

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Mateřská škola Police nad Metují, okres Náchod Fučíkova 328, 549 54 Police nad Metují
Identifikátor ředitelství:	600 093 492
IZO:	107 584 204
Ředitelka školy:	Jaroslava Komersová
Zřizovatel:	Město Police nad Metují, Masarykovo náměstí 98 549 54 Police nad Metují
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Náchod
Termín inspekce:	17., 18. a 22. února 1999
Inspektorky:	Miloslava Beránková, Jana Rybková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j.: 237-98/ŠV ze dne 13. 2. 1998, výkaz o mateřské škole ke dni 30. 9. 1998, dlouhodobý plán pro období 1994-1999, kapacitní listina a roční plán pro školní rok 1998/99, hodnocení školního roku 1997/98, vnitřní řád školy, školní řád, rozvrh služeb pedagogických pracovníků, personální dokumentace, pracovní náplně zaměstnanců školy a rozpis funkcí učitelek, cíle hospitační činnosti a plán kontrolní činnosti, záznamy z hospitací, kritéria osobního hodnocení pedagogických pracovníků, zápisy z pedagogických rad, dokumentace BOZP a PO, rozpočet školy a čerpání finančních prostředků přidělených školským a obecním úřadem pro rok 1998, dokumentace tříd: přehled docházky dětí, přehled výchovné práce, evidenční listy, plány výchovně vzdělávací práce, rozhodnutí o odložení školní docházky, záznamy o dětech a podklady k pedagogické diagnostice dětí, metodické listy k rannímu cvičení, výtvarné práce dětí, rozpis dělení dětí 4. třídy na odpočinek do ostatních tříd, záznamy z rozhovorů.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ředitelka mateřské školy má zpracovaný dlouhodobý plán s koncepčními záměry na období 1994 - 1999. Pro oblast výchovně vzdělávacího procesu je obecně formulováno pět okruhů, kterými bude zajišťován všestranný harmonický rozvoj dítěte předškolního věku. Podrobněji je rozpracována oblast materiálního vybavení školy.

Stanovení aktuálních cílů je zahrnuto do ročního plánu. Při jeho tvorbě ředitelka vychází z konkrétních podmínek mateřské školy. Roční plán obsahuje charakteristiku mateřské školy a jejího provozu, výchovně vzdělávací cíle, aktivity a akce školy, organizaci řízení. Roční plán postrádá větší provázanost jednotlivých oblastí řízení mateřské školy a stanovených výchovně vzdělávacích záměrů.

Mateřská škola se zaměřuje na rozvoj osobnosti dětí v přirozených podmínkách věkově smíšených skupin. Deklaruje plnění výchovně vzdělávacích úkolů v průběhu všech organizačních celků, rozvoj vyjadřovacích schopností a grafomotoriky. Zaručuje individuální péči dětem se speciálními potřebami (dětí s odloženou školní docházkou, zdravotně znevýhodněné aj.) a nabídku individuální volby vzdělávacích aktivit (činnost pěveckého sboru).

Ze záznamu z rozhovoru s ředitelkou vyplývá, že roční plán byl projednán na pedagogické radě. V zápisech z porad není projednání uvedeno, roční plán je učitelkám k dispozici. Ve školním roce 1998/99 se dosud konaly tři pedagogické rady, které sloužily především k přenosu aktuálních informací a k řešení organizačních záležitostí. Z rozboru zápisů nevyplývá vyhodnocování stanovených úkolů a cílů výchovně vzdělávacího procesu, není doložena funkční zpětná vazba.

Plánování výchovně vzdělávacího procesu má průměrnou úroveň.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Mateřská škola je čtyřtřídní s počtem 87 dětí ke dni 17. února 1999 (1. tř. 25; 2. tř. 24; 3. tř. 14; 4. tř. 24), což neodpovídá uvedenému počtu 79 dětí ve výkazu MŠMT o mateřské škole ke dni 30. 9. 1998. Ředitelka školy neuvedla zapsané děti pro daný školní rok s pozdějším termínem nástupu. Výjimka z počtu dětí ve třídě byla řádně povolena ředitelkou školy po projednání se školským a městským úřadem. Mateřskou školu navštěvuje jedno zdravotně postižené dítě, které nevyžaduje zvýšené finanční náklady pro vytvoření specifických podmínek k jeho pobytu.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je dána počtem pedagogických a provozních zaměstnanců, rozvrhem služeb učitelů, pracovní dobou, pracovními náplněmi pedagogických a provozních pracovníků, rozpisem zodpovědnosti za jednotlivé funkce ve škole, vnitřním a školním řádem, organizací režimu dne, rozpisem využití tělocvičny, rozpisem dělení dětí na odpolední odpočinek.

Hodiny přímé výchovné práce pedagogických pracovníků umožňují realizovat skupinovou a individuální práci s dětmi za přítomnosti dvou učitelek při dopoledních činnostech ve třech třídách (1., 2. a 4.). Organizaci celodenního provozu a průběhu výchovně vzdělávacích činností ve třetí třídě zajišťuje stabilně jedna učitelka a zároveň ještě dalších pět učitelek školy, které se střídají v průběhu měsíce po celý školní rok. Podílejí se tak na organizaci odpoledního odpočinku a odpoledních zájmových činností do 14:45 h 10krát týdně a dopoledních činností 2krát týdně v časovém rozmezí 6:30 -9:00 h. Z důvodu dlouhodobé absence učitelky ve čtvrté třídě (říjen 98-únor 99) jsou děti stabilně děleny na odpolední odpočinek do dalších třech tříd mateřské školy. Stávající organizací provozu těchto dvou tříd je výrazně ovlivněna kontinuita atmosféry vzájemných vztahů mezi dětmi a pedagogy.

Mateřská škola je řízena ředitelkou školy, která byla jmenována do funkce k termínu 1. 1. 1979 a znovu byla potvrzena Školským úřadem v Náchodě ke dni 1. 7. 1992. Jedna učitelka je pověřena zastupováním ředitelky v případě její nepřítomnosti. Nemá úlevy v přímé vyučovací povinnosti. Odpovídá za zajištění provozu školy v době nepřítomnosti ředitelky, kontroluje sešit docházky zaměstnanců školy, provádí zápisy z pedagogických rad, stará se o kabinet učebních pomůcek.

Vnitřní řád školy - organizační řád obsahuje konkretizaci úkolů zaměstnanců školy pro zajištění plynulého provozu mateřské školy.

Školní řád a režim dne informuje rodiče o přijímání dětí, podmínkách provozu, pravidlech spolupráce mezi mateřskou školou a rodiči, organizací dne. Ředitelka byla upozorněna na chybně formulované znění informací ohledně odvádění dětí z mateřské školy a ukončování jejich docházky.

Organizační struktura školy nevytváří optimální podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu školy. Negativně je ovlivněna velkou proměnlivostí učitelek ve třetí třídě a dělením dětí ze čtvrté třídy na odpolední odpočinek do ostatních tříd. Celkově je hodnocena průměrně.

2.2 Personální struktura

V mateřské škole pracuje 7 učitelek mateřské školy na plné úvazky. Mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, věkový průměr je 43 let. Pedagogický sbor není plně stabilizovaný, na dobu neurčitou je uzavřeno šest pracovních poměrů. Učitelka zaměstnaná na dobu určitou do 31. 8. 1999 je dlouhodobě v pracovní neschopnosti a její absence je řešena zástupem na zkrácený úvazek 0,76 kvalifikovanou učitelkou, důchodkyní, která bude zaměstnána v mateřské škole do 28. 2. 1999. Ke dni 1. března 1999 dojde ke stabilizaci pedagogického sboru nástupem nové pracovnice, učitelky mateřské školy, odborně a pedagogicky způsobilé. Určitým nedostatkem je trvalá absence jedné učitelky, protože nejsou zabezpečeny optimální personální podmínky pro celodenní činnost třetí třídy.

Na zajištění organizace a provozu mateřské školy se podílejí tři provozní zaměstnanci: školnice pracuje na plný úvazek, 2 uklízečky na úvazky 0,9. Z důvodu dlouhodobé absence jedné uklízečky od poloviny měsíce září 1998 zastupuje důchodkyně, která ale nevykonává činnost v plném rozsahu, pracuje na úvazek 0,65. Zajištění plynulosti provozu vyžaduje zvýšené pracovní úsilí všech zaměstnanců školy. Učitelky mateřské školy se aktivně podílejí na udržování odpovídající úrovně čistoty a

pořádku. Plní část povinností uklízečky bez uzavření smlouvy a finančního ohodnocení. Upravené prostředí, čistota a pořádek byly shledány v době inspekce ve všech prostorách obou budov mateřské školy.

Složení pedagogického sboru je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti na úrovni nadprůměrné. Personální struktura školy je v tomto školním roce negativně ovlivněna podhodnoceným stavem počtu pedagogických pracovníků a dlouhodobou absencí učitelky mateřské školy a uklízečky. Je hodnocena jako průměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Přílohu ročního plánu tvoří cíle hospitační činnosti pro školní rok 1998/99. Jsou zaměřeny na tři oblasti: celkový harmonický rozvoj dítěte - soužití věkových skupin, úroveň vyjadřovacích schopností dětí a procvičování grafomotorických cviků u jednotlivých dětí.

Součástí dokumentace školy je materiál dlouhodobého charakteru „Plán hospitační činnosti“. Obsahuje úkoly pro kontrolní činnost ředitelky školy se zaměřením na oblasti: kontrola dokumentace tříd a estetiky prostředí, dodržování bezpečnosti dětí, ověřování znalostí dětí a sledování pedagogické práce učitelek včetně spolupráce s rodiči.

Vlastní hospitační činnost je doložena stručnými poznámkami obecného charakteru za období září až prosinec 1998 bez konkrétních podkladů sledovaných výchovně vzdělávacích činností v jednotlivých třídách. Žádnou jinou dokumentací není doložena kontrolní a hospitační činnost a projednávání výsledků výchovně vzdělávacího procesu s pedagogickými pracovníky.

Ředitelka má stanovena kritéria k hodnocení zaměstnanců školy a zpracovává hodnocení školního roku. Obsahem hodnocení jsou informace o výchovně vzdělávacím programu školy, jednotlivých zařazených akcích pro děti, rodiče a veřejnost. Součástí je konkretizace účasti učitelek na vzdělávacích seminářích navštívených v průběhu školního roku. Závěrečné hodnocení nezahrnuje analýzu dosažených výsledků a konkretizaci úkolů pro další školní rok. Ředitelka má přehled o práci jednotlivých zaměstnanců školy, sleduje výsledky výchovně vzdělávacích činností, jak vyplývá ze záznamu z rozhovoru, ale nevede funkční dokumentaci.

Pravidelně je kontrolována oblast BOZP a požární ochrany, je prováděno proškolení zaměstnanců, což je písemně doloženo.

Oblast kontroly a hodnocení má průměrnou úroveň.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je zajišťován prostřednictvím pedagogických rad, vývěskami aktuálních informací na nástěnce pro zaměstnance, každodenním kontaktem ředitelky školy s pedagogickými a provozními pracovníky, jak vyplývá ze záznamu z rozhovoru s ředitelkou školy. Zaměstnanci školy mají k informacím přístup.

Z rozboru zápisů z pedagogických rad vyplývá projednávání problematiky pedagogické, organizační, provozní, informování o školské problematice, předávání poznatků z porad školského úřadu. Forma zpracování zápisů nemá potřebnou vypovídající hodnotu, neboť není zachycen konkrétní obsah zařazených bodů. Nejsou podchycena

stanoviska zaměstnanců školy k jednotlivým projednávaným bodům, není konkretizována odpovědnost jednotlivých osob a stanovení úkolů pro další období.

Vnější informační systém mezi školou a rodiči probíhá několika formami: přítomnost rodičů ve škole v době adaptace dítěte na prostředí mateřské školy, každodenní kontakt s rodiči při předávání dětí, výstavky prací dětí z výtvarné a pracovní výchovy, seznamování s obsahem předškolní výchovy, s texty písní a básní. Mateřská škola připravuje dvakrát ročně besídky pro rodiče. Nejsou organizovány netradiční formy spolupráce, při kterých jsou rodiče aktivně zapojováni do výchovně vzdělávacích činností v průběhu školního roku.

Školní řád má zapracováno právo rodičů na vstup do tříd, možnost si s dítětem ve třídě pohrát, zúčastnit se aktivně adaptačního procesu, získávat informace o dětech od učitelek a ředitelky školy.

Mateřská škola se snaží prezentovat výsledky výchovně vzdělávací práce v místním tisku Zpravodaj města Police n. Metují. Zúčastňuje se veřejných výtvarných soutěží v oblasti předškolní výchovy, připravuje výstavku dětských výtvarných prací v hasičské zbrojnici a vystoupení pro akce „Vítání občánků“. S dětským pěveckým sborem se aktivně zapojuje do okresní přehlídky dětských pěveckých sborů v Hronově a vystupuje pro občany města v Domově důchodců a v Domě pečovatelské služby.

Vnitřní informační systém školy je průměrný, vnější informační systém spíše nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Mateřská škola vede povinnou dokumentaci ve smyslu zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů (§ 45 b zákona č. 138/1995 Sb.)

Celkový systém vedení dokumentace je přehledný, uspořádaný, ředitelka se dobře orientuje. Veškerá dokumentace je vedena na platných tiskopisech SEVT v souladu s pokynem MŠMT ČR č.j. 24 021/98-20, Seznam povinné dokumentace škol a školských zařízení.

Úroveň vedení povinné dokumentace je spíše nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Východiskem pro plánování výchovně vzdělávací práce je Program výchovné práce pro mateřské školy a jeho modifikace časově tematické plány. Na jejich podkladě sestavují učitelky jednotlivých tříd měsíční výchovně vzdělávací plány, které vymezují úkoly výchovných složek. Obsahy činností konkretizují učitelky v týdenních přípravách. Plány pouze částečně stanovují organizační formy, z tohoto hlediska jsou při srovnání tříd kvalitativně odlišné.

Kontrolou dokumentace bylo zjištěno, že úkoly stanovené v ročním plánu a v krátkodobých výchovně vzdělávacích plánech všech tříd jsou plněny průběžně a dle potřeby opakovaně. Měsíční plány jednotlivých tříd obsahují v různé míře záznamy o četnosti plnění.

Zápisy v Přehledech výchovné práce jsou pravidelné a dokládají plnění většího počtu úkolů v průběhu celého dne. Dílčí nedostatky se projevily v neúplných záznamech o denních pohybových aktivitách. Z rozboru nevyplývalo jejich každodenní zařazování do programu dne.

Úkoly pro pobyty venku obvykle navazují na rozvíjení poznání. Výsledek z namátkové kontroly výkresů dětí a listů s grafickými cviky svědčí o systematickém a všestranném pedagogickém působení.

Výchovně vzdělávací činnost je plánována i dokumentována se zřetelem na věkově smíšené uspořádání tříd. Náročnost úkolů v průběhu školního roku stoupá, z dokumentace vyplývá prolínání výchovných složek.

Plnění stanovených úkolů z hlediska individuálních schopností dětí je patrné z tabulky zralosti dětí a ze záznamů pedagogické diagnostiky. Učitelky vedou záznamy o dětech se speciálními potřebami a o dětech s aktuálními problémy. Pozitivní skutečností je formulování konkrétních pedagogických opatření pro další období.

Plnění úkolů vyplývajících z výchovně vzdělávacích plánů má nadprůměrnou úroveň.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Mateřská škola je zálohovou organizací bez právní subjektivity. Ke dni inspekce neměla od zřizovatele a školského úřadu k dispozici rozpočty na rok 1999.

Rozpočet na rok 1998 byl přidělený školským úřadem ve výši 959.000 Kč na mzdy pedagogických a provozních pracovníků. Mzdové prostředky postačovaly pouze pro sedm pedagogů, což je vzhledem k počtu tříd o jednoho pedagoga méně. Dovolily vedení mateřské školy odměňovat všechny pracovníce formou mimořádných odměn a osobních příplatků ve výši 15%. Finanční prostředky přidělené na učební pomůcky, pracovní oděvy a na další vzdělávání pedagogů činily celkem 8.200 Kč. Rozpočet umožnil realizaci výchovně vzdělávacího programu, výše prostředků však nepostačovala na dostatečnou obnovu učebních pomůcek a zajištění pracovních oděvů pro všechny pracovníce.

Rozpočet rozepsaný do jednotlivých položek na rok 1998 od zřizovatele obdržela mateřská škola v celkové výši 622.000 Kč. Z této částky bylo určeno 23.000 Kč na knihy, učební pomůcky a výtvarný materiál. Rozpočet zřizovatele pokrýval nezbytné náklady na provoz mateřské školy, umožnil částečnou obnovu knih, hraček a doplňků do herních koutků. Návrh ředitelky mateřské školy na výši rozpočtu pro rok 1999 činí 927.000 Kč, týká se mj. opravy střechy a malování části mateřské školy.

Rodiče přispívají na částečnou úhradu neinvestičních nákladů částkou 90 Kč měsíčně. V případě nepřítomnosti dítěte z důvodu nemoci (jeho nebo rodičů) se tento příspěvek neplatí.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly čerpány efektivně a v souladu s výchovně vzdělávacími záměry.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola je umístěna ve dvou jednoposchodových pavilonech, které jsou propojeny spojovací chodbou. Prostorově umožňuje provoz čtyř tříd a školní jídelny.

Třídy mají k dispozici dostatečně prostorná herní místa, moderní sociální zařízení a šatny. Děti si ale ukládají obuv ve velmi malém vstupním prostoru budovy a zde se rovněž přezouvají. Pro vyšší počet dětí (při přípravě na pobyt venku a při návratu z něho) není tato část chodby postačující. Lehátka pro odpočinek dětí denně se rozkládají v zadní

části každé herny. Stravování dětí z jednoho pavilonu probíhá ve třídách, kam je jídlo dováženo výtahy. V suterénu druhého pavilonu je upravena jídelna s přípravnou kuchyňkou. Ve spojovací chodbě je zařízena tělocvična.

Další prostory slouží jako zázemí pro zaměstnance, k provozním a skladovým účelům. Jejich vybavení je přiměřené potřebám mateřské školy.

Interiér tříd je vybavený starším sektorovým nábytkem, který svým řešením pouze částečně umožňuje volný přístup dětí k hračkám a bude vyžadovat postupnou inovaci. Z dětského nábytku jsou v každé třídě vytvořeny herní koutky, ale jejich četnost a rozmanitost je poměrně nízká. Zadní části jednotlivých heren nejsou pro tyto účely i přes dobré prostorové podmínky využity. Z hlediska zlepšení podmínek pro herní a pohybové aktivity dětí bude vhodné rozšířit pokrytí heren koberci. V průběhu roku 1998 zajistila ředitelka vybavení jedné třídy novou moderní kuchyňkou.

Jednotlivé třídy jsou rovnoměrně vybaveny učebními pomůckami, hračkami, i výtvarným materiálem. Hračky jsou příležitostně doplňovány, je však potřebné zkvalitnit způsob jejich uložení (dosud v poškozených nebo méně estetických papírových krabicích). Učební pomůcky jsou přehledně roztříděné a evidované podle výchovných složek v centrálním kabinetu, dílčí zásobu mají učitelky ve třídách. Jedná se o pomůcky staršího typu, které nejsou v potřebné míře obnovovány.

Mateřská škola má velmi dobré podmínky pro rozvoj pohybových aktivit: četné a rozmanité nářadí a náčiní je umístěno v tělocvičně, ale zároveň i ve třídách. Tělocvična je efektivně využívána v průběhu týdne jednotlivými třídami v souladu se stanoveným rozpisem tříd. S ohledem na bezpečnost dětí je potřebné zajistit aktuální revizi tělovýchovného zařízení.

Vybavení audiovizuální technikou a hudebními nástroji je postačující a průběžně využívané.

Školní knihovna obsahuje obvyklou nabídku dětských knih a aktuální pedagogické literatury - vedení mateřské školy zajišťuje její doplňování.

Školní zahrada, která přiléhá k budově, nebyla předmětem inspekční činnosti. Mateřská škola není vybavena telefonní ústřednou.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou příkladné. Úroveň vybavení mateřské školy pro rozvoj pohybových aktivit a tělesné zdatnosti dětí je nadprůměrná. Vybavenost školy nábytkem, učebními pomůckami a hračkami je průměrná.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Provoz mateřské školy je zajišťován denně od 6:30 do 16:00 hodin. K pravidelnému spojování dětí dochází při ukončování provozu jednak v obou pavilonech mezi dvěma třídami a jednak v závěrečné půlhodině se děti ze všech tříd, tedy obou budov, soustředí pouze do jedné třídy. Ze záznamu z rozhovoru s ředitelkou školy vyplynulo, že toto opatření je možné realizovat vzhledem k velmi nízkému počtu dětí. Rodiče jsou předem informováni, ve které třídě si mají dítě vyzvednout.

Režim dne nerespektuje zcela dodržování psychohygienických zásad, protože v denním programu není dodržen tříhodinový interval mezi dobou podávání dopolední svačiny a oběda. Funkční organizací služeb učitelek v dopoledních hodinách jsou vytvořeny optimální podmínky pro dvouhodinový pobyt dětí venku za příznivých podmínek počasí a stavu ovzduší.

Pitný režim není ve škole realizován, děti nemají volný přístup k nápojům v průběhu celého dne. Podávání tekutiny je spojeno pouze s podáváním stravy (dopolední a odpolední svačina, oběd). Konkrétní opatření bylo provedeno již v průběhu inspekce.

Diferenciace délky odpočinku dle individuální potřeby dětí ve škole neprobíhá. Mateřská škola věnuje ve svém programu zvýšenou pozornost zdravotnímu stavu dětí. Ve spolupráci s lékařkou zajišťuje provádění preventivních prohlídek zubů, ale dále již nevytváří podmínky pro utváření návyku dětí pravidelného denního čištění chrupu.

Pozitivně je hodnocena existence samostatné tělocvičny, její vysoká úroveň vybavenosti. Vyváženost spontánních, řízených činností a pohybových aktivit je zajišťována ve všech třídách. Pozitivně byla hodnocena osvětlení prostorů a dodržování odpovídající teploty k realizaci jednotlivých činností. Prostorové podmínky u vstupních dveří do jednotlivých budov neposkytují svou rozlohou a vybaveností odpovídající hygienické prostředí pro přezouvání dětí.

Vybavení pracovních míst je řešeno v rámci prostorových možností budov. Zaměstnanci mají k dispozici šatny a sociální zařízení.

Velmi dobrá úroveň estetiky, čistoty, pořádku, přehlednosti v uložení pomůcek, materiálů dokazuje důslednost v plnění povinností zaměstnanců školy. Učitelky se vlastní aktivitou podílejí na zhotovování dekorativních prvků k výzdobě školy.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Na výchovně vzdělávacím procesu se podílelo v době inspekce celkem 5 stabilních pedagogických pracovníků a 2 učitelky, důchodkyně, které zastupovaly za nemoc. Zastupující učitelky nepřebíraly všechny pracovní povinnosti nepřítomných učitelek, pracovaly na částečné úvazky. Tímto opatřením docházelo k častějšímu spojování dětí a k narušení kontinuity kolektivu dětí v průběhu celého dne.

Inspekce se zaměřila na sledování kvality výchovně vzdělávacího procesu v organizačních celcích: ranní cvičení, režimové momenty, řízená činnost, ranní a odpolední hry. Jednotlivé organizační celky byly zajištěny pedagogickými pracovníky odborně a pedagogicky způsobilými.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

11 Plnění učebních osnov

Hospitační činností spojenou s kontrolou třídní dokumentace bylo zjištěno pravidelné plnění úkolů z Programu výchovné práce pro mateřské školy. Výběr úkolů, seskupených do výchovně vzdělávacích plánů, provádějí učitelky do různých organizačních celků a pro různé věkové kategorie.

Při ranních i odpoledních hrách zařazují učitelky řízenou činnost nebo chvíli, při kterých individuálně nebo ve skupinách plní s dětmi úkol vybrané výchovné složky.

Východiskem pro ranní cvičení jsou úkoly z tělesné výchovy, které jsou v obměnách procvičovány v průběhu týdne. Učitelky čerpají náměty z metodických listů a podle charakteru cvičení je provádějí ve třídě nebo v tělocvičně. Denní plnění tělovýchovných úkolů nebylo možné posoudit, vzhledem k rozdílnosti a neúplnosti zápisů v Přehledech výchovné práce, v plném rozsahu.

Při řízených činnostech se vyváženě střídají všechny výchovné složky, jejichž úkoly jsou plněny efektivními formami práce. Pozitivními zjištěními jsou vysoká míra interdisciplinárního prolínání, tematická i organizační návaznost.

Mateřská škola plní úkoly přijatých osnov na nadprůměrné úrovni.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Ranní a odpolední hry

Z atmosféry tohoto organizačního celku vyplývaly dobré podmínky pro realizaci rozmanitých aktivit dětí. Učitelky ponechávaly dětem svobodnou volbu činnosti a výběru hraček, respektovaly zásadu dobrovolnosti, využívaly individuálních a skupinových forem práce. Časový prostor pro realizaci hrových aktivit byl dostatečný. V přiměřeně dlouhém časovém úseku učitelky začleňovaly řízené aktivity mezi spontánní činnosti dětí. Umožňovaly dětem, aby si nechaly hru rozehranou, čímž přispívaly k pocitu jejich spokojenosti. Cíleným působením učitelek byly rozvíjeny a posilovány emocionální, poznávací a komunikativní oblasti rozvoje osobnosti dětí.

Průměrná úroveň vybavenosti jednotlivých tříd, systém uložení hraček a pomůcek v uzavřených skříňkách ovlivňují míru rozvinutí tvořivých a námětových her.

Řízená část odpolední činnosti měla radostný charakter. Sloučení dětí ze dvou tříd bylo příležitostí k vzájemné prezentaci znalostí s hudebním zaměřením. Klavírní doprovod učitelky měl odpovídající úroveň, poskytoval dětem rytmickou i melodickou oporu.

Úroveň ranních her a odpoledních her je hodnocena spíše nadprůměrně.

Ranní cvičení

Pohybové celky byly metodicky dobře sestavené, dostatečně intenzivní, orientované na správné provedení cviků. Struktura ranních cvičení odpovídala požadavkům předškolní výchovy, skladby zdravotních cviků jsou zpracované.

Učitelky dětem předcvičovaly a individuálně je kontrolovaly. Vzhledem k věkovým rozdílům vyváženě střídaly motivaci s tělovýchovnou terminologií. Používaly vhodné náčiní a doplňující pomůcky. Při ranním cvičení byly současně procvičovány úkoly a prohlubovány poznatky a dovednosti z dalších výchovných složek.

Pozitivním jevem bylo uplatňování individuálního přístupu ke zdravotně znevýhodněnému dítěti. Z výsledků reakce dětí vyplývá, že je uplatňován princip cílevědomosti, důslednosti a soustavnosti. Na aktivitu a sebedůvěru dětí příznivě působilo jednání učitelek, které bylo trpělivé, povzbuzující a oceňující.

Mateřská škola vytváří dostatečný prostor pro rozvoj fyzického zdraví a tělesné zdatnosti dětí. Ke zvýšení efektivity provádění jednotlivých cviků a pohybových činností by výrazně přispěla možnost realizovat cvičení na koberci.

Úroveň ranního cvičení je hodnocena nadprůměrně.

Řízená činnost

Činnost z rozvíjení poznání navazovala na téma týdne a předcházející organizační celky. Z hlediska prolínání výchovných složek měla komplexní charakter. Výchovně

vzdělávací úkol byl rozdělený pro tři věkové skupiny, dílčí požadavky byly odstupňované podle individuálních schopností dětí.

Učitelka měla dobře promyšlený metodický postup, správně volené pomůcky. Aktivizovala děti střídavým zařazováním činností náročných na soustředění a činností relaxačního charakteru. Děti plnily zadané úkoly individuálně nebo frontálně. Nejstarší děti řešily problémové situace. Jejich odpovědi byly často jednoslovné, chybělo větší zaměření na tvorbu věty. Přístup učitelky byl tolerantní a trpělivý.

Nápaditě koncipovaná činnost se kladně odrážela v zájmu a aktivitě dětí, přátelská forma komunikace umocňovala jejich prožitek. Plnění stanoveného úkolu bylo efektivní.

Tělesná výchova probíhala s celou skupinou dětí v tělocvičně. Skladba cvičení byla promyšlená, obsahovala jednotlivé části v souladu s metodikou tělesné výchovy předškolního věku. Děti byly motivovány hudbou, slovem, pokynem, rozmanitými činnostmi a nabídkou náradí. Z pohybových dovedností dětí a z jejich reakcí vyplývala důslednost, poslušnost ve stupňování náročnosti prováděných úkolů. Učitelka děti povzbuzovala, sama se aktivně zapojovala do cvičení. Děti reagovaly přirozeně, dodržovaly správnost výchozích poloh těla u jednotlivých zdravotních cviků, byly procvičeny jednotlivé svalové skupiny. Frekvence aktivní činnosti všech dětí v průběhu této řízené činnosti byla vysoká, byly uspokojeny zájmy dětí.

Při hudební chvilce prokazovaly děti velmi dobrou úroveň pěveckých dovedností. Provázanost s literární výchovou, jazykovou a rozumovou výchovou vycházela z tematické návaznosti plánovaných činností.

Řízená činnost je připravována promyšleně, respektuje věkové zvláštnosti a individuální schopnosti a dovednosti dětí. Je hodnocena nadprůměrně s výraznou převahou pozitiv.

Režimové momenty

Organizace režimových momentů (stravování, hygiena) byla přiměřeně uvolněná, přechody dětí probíhaly plynule, v klidné atmosféře. Učitelky se zaměřovaly na upevňování návyků a podporovaly samostatnost dětí v sebeobsluze. Na základě dobré znalosti kladly na děti přiměřené požadavky, respektovaly jejich osobní tempo.

Organizace přípravy dětí na pobyt venku je dělena na dvě části. V prostorách šaten jednotlivých tříd se děti převlékají ve velmi vhodných podmínkách za aktivní pomoci učitelky. Přezouvání dětí je organizováno na schodišti u vstupních dveří a probíhá částečně až chaoticky vzhledem k nevyhovujícím prostorovým podmínkám.

Z hlediska kultury stolování se projevíly při stravování dětí rezervy v estetické úpravě stolů.

Organizační celek je hodnocen průměrně.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Pobyt dětí v mateřské škole probíhá v klidné a vstřícné atmosféře. Přístup učitelek je partnerský, chování dětí k dospělým slušné.

Soužití dětí v podmínkách věkově smíšené třídy podporuje spolupráci dětí, vzájemnou pomoc a ohleduplnost. Příznivě působí na sourozenecké vztahy. Negativní projevy chování nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Důvěra učitelek ve schopnosti dětí, podložená jejich dobrou znalostí, posiluje zdravé sebevědomí dětí, a to i v případě dětí se speciálními potřebami.

Děti jsou komunikativní, dobře navazují kontakty. Učitelky mají zpravidla přiměřené požadavky, v menší míře se projeví rozdíly v nárocích na vyjadřování předškolních dětí.

Systematické provádění grafických cviků zlepšuje předpoklady dětí pro vstup do základní školy. Seznamování s různorodými výtvarnými technikami podporuje tvořivost dětí. Výtvarné práce, grafické cviky a výrobky dětí zdobí třídy a šatny dětí. Estetické prostředí a vlastní příklad pracovníků podporují rozvoj estetických hodnot a zájmů dětí.

V oblasti rozvoje osobnosti je působení mateřské školy hodnoceno nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Ředitelka školy plní úkoly a povinnosti, které vyplývají z její funkce. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat personálním podmínkám a kontrolnímu systému školy. Materiálně technické podmínky umožňují realizovat výchovně vzdělávací program, ale vyžadují postupnou modernizaci pomůcek a obnovu vybavení nábytkem.

Mateřská škola se podílí na osobnostním rozvoji dětí a na vytváření předpokladů pro jejich další vzdělávání velmi dobrou úrovní pedagogického působení.

V oblasti dodržování právních předpisů nebyly zjištěny nedostatky. Zaměstnanci školy vytvořili velmi dobré podmínky pro výkon školní inspekce.

Vymezení zásadních kladů:

- prostorové podmínky školy,
- vybavenost tělocvičny a tříd pro rozvoj pohybových aktivit dětí,
- dobrá kvalita pedagogické práce školy,
- uplatňování efektivních metod práce,
- systém plánování výchovně vzdělávací práce,
- heterogenní uspořádání tříd,
- respektování věkových a individuálních zvláštností dětí,
- vedení pedagogické diagnostiky.

Vymezení zásadních nedostatků:

- nezajištění pitného režimu,
- nízká efektivita kontrolního systému,
- organizace přezouvání dětí.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

1. Při tvorbě ročního plánu postupovat se zřetelem na provázanost stanovených cílů a jednotlivých oblastí řízení. Vycházet z analýzy výsledků výchovně vzdělávacího programu.
2. Při zvýšení počtu zapsaných dětí řešit navýšení počtu pedagogických pracovníků.
3. Aktualizovat informace pro rodiče ve školním řádu.
4. Zkvalitnit obsahovou stránku zápisů z pedagogických rad.
5. Zefektivnit kvalitu kontrolní a hospitační činnosti.
6. Změnit organizaci přípravy dětí na pobyt venku.
7. Provést modernizaci vnitřního vybavení, učebních pomůcek a hraček. Pokrýt herny koberci.
8. Vybavit školu telefonní ústřednou.
9. Zajistit revizi tělovýchovného zařízení.
10. Upravit dobu podávání stravy, respektovat tříhodinový interval.
11. Realizovat diferenciaci odpočinku podle individuální potřeby dětí.

razítko

Podpisy inspektorek:

vedoucí týmu M. Beránková v. r.

členka týmu Jana Rybková v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 15. března 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 18. března 1999

razítko

Podpis ředitelky školy J. Komersová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999-03-26	096 57/99-1004
Školský úřad:	1999-03-26	096 58/99-1004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly doručeny.